

In- of uitschrijven op deze
nieuwsbrief kan via een
seintje naar:
INBO nieuwsbrief
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
T. 02 525 02 00 - F. 02 525 03 00
nieuwsbrief@inbo.be

Lokale genenbronnen presteren beter

Men neemt veelal aan dat lokale, autochtone variëteiten (genotypes) van planten beter aangepast zijn aan de plaatselijke groeicondities en omgevingsfactoren dan variëteiten die worden ingevoerd vanuit andere regio's waaronder Zuid- en Oost-Europa. Daarom promoten bevoegde instanties het gebruik van lokaal plantgoed om nieuwe aanplantingen te verwezenlijken. Maar is er echt een verschil tussen lokale en niet-lokale genenbronnen? Zijn niet-lokale genotypes minder goed aangepast aan het plaatselijke biotoop en aan interacties met de omgeving?

Helmgras wordt wereldwijd gebruikt voor de stabilisatie van duinen. Daardoor wordt de soort globaal verspreid en aangeplant. Onderzoekers van UGent (Terrestrial Ecology Unit) gebruikten deze grassoort om na te gaan of de introductie van niet-lokale genenbronnen een impact heeft op de diversiteit van de ongewerveldenpopulatie aanwezig op de planten. Lokale en niet-lokale genotypes werden samen aangeplant in een studiegebied, en daarna werden alle ongewervelden op de planten geïnventariseerd. De onderzoeksgroep Genetische Diversiteit van het INBO voerde het genetisch onderzoek uit. De diversiteit aan ongewerveldensoorten op de planten nam significant af met toenemende geografische afstand van de aangeplante herkomsten. Planten afkomstig van niet-lokale oorsprong bevatten beduidend minder soorten. Een correlatie met toenemende genetische afstand was minder duidelijk. Toch kon worden aangetoond dat de ongewerveldendiversiteit kleiner was bij geïntroduceerde, genetisch verschillende plantenpopulaties.

Dit betekent dat introductie van niet-lokale plantengentypes, al dan niet sterk genetisch verschillend, een negatief effect heeft op de aanwezigheid van ongewerveldensoorten. In bredere zin kan dit nadelig zijn voor het hele ecosysteem. Restoratie- en herintroductieprojecten maken dus beter gebruik van lokale autochtone genenbronnen dan van geïntroduceerde genotypes en plantenvariëteiten.

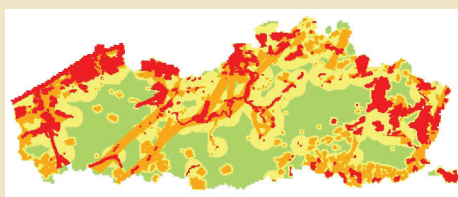

foto: Y. Adams/VILDA

Helmgras in Ter Yde

Meer lezen: M.L. Vandegehuchte, E. de la Peña, P. Breyne & D. Bonte (2011). Non-local genotypes of a resident grass species reduce invertebrate species richness. *Insect Conservation and Diversity*. Doi: 10.1111/j.1752-4598.2011.00181.x

Peter Breyne, peter.breyne@inbo.be

Nieuw INBO-instrument bepaalt impact windturbines op vogels en vleermuizen

Totaalkaart van de gebieden
met laag (groen) tot hoog (rood) risico

Het INBO heeft een dynamisch beslissingsondersteunend instrument gemaakt om de risico's voor vogels en vleermuizen bij geplande windturbines in Vlaanderen te bepalen. Het instrument bevat informatie en aanbevelingen over de mogelijke effecten, en maakt vooral ook duidelijk welke stappen er nodig zijn bij het onderzoek van projecten en plannen. De procedure voor het bepalen van een vergunning zal voor zowel overheid als windsector en andere belanghebbenden nu duidelijker worden. Als alle aanbevelingen uit het instrument goed worden opgevolgd (bv. betere strategische planning), zou de inplanting van windturbines in Vlaanderen ook vlotter moeten kunnen verlopen.

Een nieuwe 'Vlaamse risicoatlas vogels-windturbines' maakt deel uit van het instrument. De kaarten van deze risicoatlas zijn als geoloket - een online kaarttoepassing - raadpleegbaar via de INBO-website <http://risicoatlas.inbo.be/signaalkaart/>. In deze risicoatlas is Vlaanderen op basis van verschillende deelkaarten opgesplitst in gebieden met risicoklassen 0 tot 3 (laag tot hoog

risico). Geen enkele risicoklasse is automatisch uitgesloten voor de inplanting van windturbines. De risicoatlas toont waar en waarom bepaalde gebieden een risico vormen voor vogels, en wat er verder moet gebeuren als er windturbines worden gepland. Gedetailleerd onderzoek met indien nodig de toepassing van milderende maatregelen kan tot gevolg hebben dat er uiteindelijk wel windturbines geplaatst kunnen worden in sommige risicogebieden.

De risicoatlas blijft een startpunt in de analyse en beoordeling van geplande windturbines. Een verdere impactanalyse op project- of planniveau zal moeten onderzoeken of de effecten werkelijk schadelijk kunnen zijn voor de belangrijke natuurwaarden. Bijkomend is in het beslissingsondersteunend instrument ook (voorlopig nog) niet-kaartgebonden informatie beschikbaar over de mogelijke risico's voor vleermuizen.

Joris Everaert, joris.everaert@inbo.be